

VI. MEDZINÁRODNÝ KONGRES ŠPANIELSKEJ SPOLOČNOSTI DUÁLNEJ PATOLÓGIE

V dňoch 19. až 22. júna 2019 sme sa zúčastnili na VI. Medzinárodnom kongrese Španielskej spoločnosti duálnej patológie (*Sociedad Española de Patología Dual*; SEPD) a III. Svetovom kongrese duálnych porúch (*World Association on Dual Disorders*; WADD), ktorý sa konal v pulzujúcej metro-pole Španielska. Hoci podujatie nie je u nás príliš známe, išlo už o tretiu aktívnu účasť nášho pracoviska na v posledných rokoch mohutne expandujúcej pôde „*dual disorders*“. Príspevok autorov Patarák, Jenčová, Nábělek: *Comorbidity of gambling disorder (pathological gambling) and personality disorders – prevalence and consequences*, ktorý v sále Escudo hotela Meliá Castilla predniesol prednosta kliniky, ideálne „zapasoval“ do nosnej témy konferencie, ktorá sa už tradične venuje predovšetkým problematike závislostí v kontexte duálnych psychiatrických diagnóz. Motto kongresu, „*Precision psychiatry in dual disorders*“, rezonovalo v názvoch viacerých sympózií a workshopov, imperatív formulácie precíznych postupov v adiktológii reflektovala aj plenárna prednáška známej Nory Volkow.

Aj ďalšie tematické okruhy boli vzrušujúce – len námatkovo vyberáme workshopy venované impulzívnemu sexuálnemu správaniu, ADHD či „chemsexu“ pri duálnych poruchách či sympóziá venované duálnej problematike psychóz a závislostí, dialektike kategoriálneho a dimenzionálneho prístupu všeobecne aj v rámci duálnej patológie, úlohe a rizikám aktivácie endokanabinoidového systému či rekonceptualizácii mentálnej anorexie ako poruche systému odmeny.

Prezident SEPD Miguel Casas prezentoval závislosti pri duálnych diagnózach ako kombináciu genetických a environmentálnych faktorov, pričom prítomnosť psychickej poruchy môže byť vnímaná ako spúšťač vzniku závislosti. Miquel Bernardo, vedúci jednotky liečby schizofrénie Psychiatrickej nemocnice v Barcelone, poukázal na skutočnosť, že viac ako 10 % španielskej populácie užíva marihuanu a upozornil na nedostatočne definovanú hranicu medzi terapeutickým užívaním a zneužívaním. Podľa Philippa

McGuira z londýnskeho King s College je bežné (zne)užívanie marihuany u pacientov trpiacich psychózami, pričom tetrahydrokanabinol má výrazne negatívny vplyv na výsledok antipsychotickej liečby. Neurobiológ Rafael Yuste, profesor z Columbia University v New Yorku, vo svojej expresívnej prednáške poukázal na nevyhnutnosť porozumenia patofyziológie predovšetkým tých oblastí normálnej fyziológie mozgu, ktoré vykazujú odchýlky u psychiatrických pacientov a zdôraznil úlohu „nanoscience“ v týchto procesoch. Iný newyorský profesor, Jon-Kar Zubieta zo Stony Brooks University, diskutoval interindividuálnu rôznorodosť fungovania ľudského endogénneho opioidového systému a jeho vplyvu na reguláciu bolesti, afektivity, sociálneho fungovania a rizika vzniku závislosti a preukázal veľmi silný biologický základ afektívnych porúch a závislostí tak v prípade ich samostatnej manifestácie ako aj v prípadoch duálnej patológie.

Dalo by sa pokračovať. Treba však ešte pripomenúť aj ďalšie súvislosti, bez ktorých by naša návšteva Madridu nemohla byť naplnená. Madrid je mestom bohatým na najvýznamnejšie a azda najinšpirujúcejšie kultúrne pamiatky v Európe. A tak sme, čo aj s vyplazeným jazykom, nemohli vynechať opakovanú návštevu obrazárne El Prado (každý večer po 18. hodine vstup zdarma) so vzrušujúcimi dielami Goyu, El Greca, Zurbarána, Velázquezu, Boscha i Cranacha, galérie Thyssen-Bornemisza s dielami moderných majstrov, či tesne pred odletom múzeum kráľovnej Sofie s dominujúcou Picassovou Guernicou, ktorej posolstvo je, žiaľbohu, stále aktuálne. A potom už len nočná návšteva námestí Plaza Major a Puerta del Sol s madridským symbolom – sochou medveda a predsavzatie, že sem sa ešte treba vrátiť...

MUDr. Ludvik Nábělek, PhD., MUDr. Michal Patarák